

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

Pr. 509/10.12.20

СЧ

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-8309 din 29.02.2020

La nr. 509 din 10.12.2020

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de Hotărâre a Parlamentului pentru modificarea Hotărârii Parlamentului nr.433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	4
"04"	01 2020
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELP20/7057 din 28.12.2020

la proiectul de hotărâre a Parlamentului pentru modificarea Hotărârii Parlamentului nr.433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova (punctul 1 și punctul 2)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un grup de Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Hotărâre a Parlamentului, ceea ce corespunde art.66 din Constituție și art.6 și 12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la

transparența procesului de elaborare a deciziilor, stabilite la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

Prin urmare, deși rigorile de transparență decizională au fost respectate parțial, fiind omise prevederile art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop delimitarea calendaristică a sărbătorilor celebrate pe data de 9 mai, „Ziua Europei” și „Ziua Victoriei și a comemorării eroilor căzuți pentru Independența Patriei”, prin transferarea sărbătorii „Zilei Europei” din lista zilelor comemorative, de sărbătoare și de odihnă a Republicii Moldova din data de 9 mai și sărbătorirea acesteia pe data de 8 mai.

Urmare examinării proiectului și notei informative, se constată că se urmărește nu doar schimbarea zilei de celebrare a „Zilei Europei”, dar și excluderea acesteia din lista zilelor de odihnă prevăzute la pct.2 din Hotărârea Parlamentului nr.433/1990, deși în nota informativă autorul nu face mențiuni despre necesitatea aprobării modificărilor în cauză.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde parțial cu scopul real al proiectului, fiind omisă justificarea înlăturării „Zilei Europei” de la pct.2 al hotărârii supuse modificării.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Modificările propuse nu sunt consultate cu reprezentanții societății civile, precum prevede art.32 al Legii nr.100/2017, fapt ce poate aduce atingere interesului public.

Întrucât se modifică nu doar ziua de celebrare a „Zilei Europei”, dar și statutul acesteia - prin excluderea de la pct.2 din Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 din lista zilelor de odihnă, considerăm că proiectul prenotat necesită a fi supus consultărilor publice, pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;

b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;

c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În contextul art.30 al Legii nr.100/2017, menționăm că nota informativă nu conține compartimentele

necesare și, prin urmare, necesită a fi completată potrivit cerințelor stabilite în anexa nr.1 la legea prenotată.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Modificările propuse spre reglementare nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului nu reglementează activitatea agenților publici sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de modificare a Hotărârii Parlamentului nr.433/1990 are drept scop delimitarea calendaristică a sărbătorilor celebrate pe data de 9 mai, „Ziua Europei” și „Ziua Victoriei și a comemorării eroilor căzuți pentru Independența Patriei”, prin transferarea sărbătorii „Ziua Europei” din lista zilelor comemorative, de sărbătoare și de odihnă a Republicii Moldova din data de 9 mai și celebrarea acesteia pe data de 8 mai.

Rigorile de transparență decizională au fost respectate parțial, fiind omise prevederile art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia. Totuși, se recomandă organizarea consultărilor publice, întrucât subiectul abordat poate aduce atingere intereselor publice.

Urmare examinării proiectului supus expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori de risc sau riscuri de corupție.

28.12.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Daniela Carbuni, Inspector superior

Verificat: E. Bedros Bedros 28.12.2020